

POSTOJNSKI
PREPIH

MAJ 2015 52 LETNIK 9

OBČINA
POSTOJNA

Vsakih štirinajst dni, vedno na isti dan in ob isti uri pripelje v vas bibliobus postojnske knjižnice. Njegove knjižne police sredi vasi odpirajo meje, širijo obzorja in duha, dajejo prosto pot domišljiji; naenkrat je na doseg roke množica dobrih zgodb. Sesticama Martini in Veroniki Matijašič iz Planine pomaga pri izbiri knjigic očka Alen.

Delo ni le vir preživetja

V postojnski občini v zadnjih letih ni bilo stečaja večjega podjetja, zaradi katerega bi ostalo brez zaposlitve nekaj sto ljudi. To se odraža tudi v podatkih o stanju brezposelnosti, saj smo z 12,9-odstotki nekoliko pod republiškim povprečjem. Vendar pa nekatera podjetja, ki so bila včasih nosilci zaposlovanja, zmanjšujejo število zaposlenih, nove zaposlitve za nedoločen čas pa so prej izjemna kot pravilo. V evidenci brezposelnih oseb je bilo konec aprila prijavljenih 864 iskalcev zaposlitve iz občine Postojna, med njimi je kar 47,9 odstotkov dolgotrajno brezposelnih oseb. Podatki odražajo tudi razkorak med profili, ki jih iščejo delodajalci, in tistimi, ki so prijavljeni v evidencah Zavoda RS za zaposlovanje. Nekaterim pa se sreča vendarle nasmehe.

Urad za delo Postojna, Ilirska Bistrica, Sežana, ki ga vodi **Milenka Simšič**, je organizacijska enota Območne službe Koper. Pokriva območje upravnih enot, poleg občin, navedenih v imenu, še občine Pivka, Divača, Komen in Hrpelje-Kozina. V pogovornem jeziku rečemo kraju, kjer osebe brez zaposlitve poiščejo pomoč, poenostavljeno Zavod. »Ustvarjamo prijazen in učinkovit Zavod, usmerjen k uporabnikom naših storitev.« To je slogan, ki nakazuje široko vlogo Zavoda. Uporabniki njegovih storitev namreč niso le brezposelni, marveč tudi delodajalci, ki jih Zavod obravnava kot zelo pomembne partnerje. Zato postavljajo sodelovanje z njimi med ključne naloge in imajo posebnega svetovalca, ki delodajalcem nudi vse storitve - od objav delovnih mest oz. potreb do nabora kadrov iz evidenc Zavoda, razgovorov s kandidati za zaposlitev, informiranja pri pripravi pogodb za zaposlitev, dogovorov in kreiranja programov usposabljanja ...

V zadnjih dveh mesecih 100 zaposlitev

V marcu in aprilu se je predvsem na račun sezonskih zaposlitev število brezposelnih zmanjšalo skoraj za 100: konec februarja je

izkušnjo predstavila gospa, ki ji je uspelo dobiti zaposlitev,« pove Milenka Simšič. Naslednja skupina težko zaposljivih oseb so delavci z nedokončano osnovno šolo. Med brezposelnimi iz postojnske občine jih je kar 35,9 odstotkov.

Na Zavodu se še posebej posvečajo mladim do 29. leta (njihov delež med brezposelnimi iz postojnske občine je 22,3 odstotkov), iskalcem prve zaposlitve, dolgotrajno brezposelnim in starejšim od 50 let. Za te skupine ima Zavod posebne ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Javna dela so na primer obvezno namenjena

bilo prijavljenih 959 brezposelnih, konec aprila pa 864. »V zadnjih letih se število zaposlitev med brezposelnimi povečuje. V letu 2013

Za delo v tujini se najbolj zanimajo osebe s srednješolsko izobrazbo, zlasti ekonomski tehniki in gimnazijski maturanti, takoj za njimi so osebe z nedokončano poklicno ali srednješolsko izobrazbo.

se je iz občine Postojna zaposlilo 486, v letu 2014 pa 647 oseb,« pojasni Simšičeva in doda, da je v letošnjih prvih štirih mesecih dobilo zaposlitev 269 ljudi, ki so bili prijavljeni na Zavodu; med njimi je 9 invalidov. Seveda gre povečini za zaposlitve, ki so sezonskega značaja (največ v turizmu in gradbeništvu) oziroma za zaposlitve za določen čas ter za javna dela, ki so prav tako časovno omejena. Zato se mnogi po izteku zaposlitvene pogodbe spet prijavijo na Zavod. Simšičeva prizna, da je najtežje za ljudi, ki so stari 50 in več let, kot tudi za iskalce prve zaposlitve, ki še nimajo delovnih izkušenj. »Vendar se najdejo primeri, ko se zaposlijo tudi starejše osebe. V okviru Tedna vseživljenjskega učenja pripravljamo tematski dogodek 'Zaposlitev v času pred upokojitvijo', na katerem bo svojo poklicno pot in pozitivno

dolgotrajno brezposelnim. V letošnjem letu so v javna dela, katerih delni plačnik je tudi Občina Postojna, vključili 25 brezposelnih, v javna dela za odstranjevanje posledic žleda, katerih plačnik je država, pa 20.

Med potrebami delodajalcev in profili iskalcev zaposlitve

Najbolj iskani poklici v postojnski občini so: kuhar, natakhar, orodjar, voznik (predvsem za mednarodni promet), gradbinec, mesar, pek, tržnik, zavarovalni zastopnik, strojni tehnik, univerzitetni strojni inženir in inženirji drugih naravoslovno tehniških smeri. Na seznamu brezposelnih oseb pa je več obdelovalcev lesa, prodajalcev, ekonomskih tehnikov, gimnazijskih maturantov, poslovnih sekretarjev in ekonomistov.

Podatki kažejo na razkorak med potrebami delodajalcev in izobrazbo ter izkušnjami prijavljenih na Zavodu. Simšičeva poudari, da poskušajo skupaj z delodajalci in drugimi partnerji, na primer Šolskim centrom Postojna, Regionalno razvojno agencijo, Zavodom znanje ..., oblikovati programe usposabljanj, s katerimi bi prepad med ponudbo in povpraševanjem ublažili. Tako izpostavi primer usposabljanja za CNC operaterje po meri potreb delodajalca, katerega nosilec je Zavod RS za zaposlovanje, sodeluje pa še Šolski center Postojna. Za Kolektor ATP so v lanskem oktobru izvedli tako imenovani Zaposlitveni izziv za dve zahtevnejši delovni mesti - tehnologa kakovosti in razvojnega tehnologa. Podjetje je zaposlilo celo štiri brezposelne inženirje.

Postojnska jama je na primer na mini zaposlitvenem sejmu, namenjenemu sezonskim zaposlitvam v turizmu, dobila večino kadra, ki ga bo dodatno potrebovala v turistični sezoni. Tudi Venus trade, ki upravlja Pivko jamo, in Epic sta na tem sejmu našla ustrezne ljudi.

Zelo dobro sodelujejo tudi s Pivko perutninarstvom, več sodelovanja pa bi želeli z Obrtno zbornico.

Kje so še delovna mesta?

Po napovedih naj bi bil večji zaposlovalec v tem letu Fluidmaster Predelava plastike, d. o. o., v Postojnski jami, d. d. pa je precej sezonskih zaposlitev. Posamezne potrebe po določenih kadrih so prijavili tudi: Postojnske mesnine, Pekarna Postojna, Katern transport, orodjarstva - ORO plus, IRIO, Skupina Epic, Energija naturalis, PVC Nagode, Zavarovalnica Triglav, CSD Postojna, AMZS, Vzgojni zavod Planina, Gumind, LIV kolesa in samostojni podjetniki.

Vprašanja o možnostih zaposlovanja smo naslovili tudi na nekatera podjetja v naši občini, a smo odgovor prejeli le iz Skupine Kolektor, ki pojasnjuje: »Kadrovanja se lotimo v odvisnosti od potreb prostega delovnega mesta. Pri iskanju uporabljamo podporo Zavoda za zaposlovanje, razpisov na internetnih straneh, agencij za posredovanje dela, v pomoč so nam tudi Kolektorjeve interne baze podatkov.« Na vprašanje o načrtih za nove zaposlitve letos pa so odgovorili, da ne načrtujejo dodatnega zaposlovanja.

Delo v tujini

Vse več zanimanja, zlasti med mladimi, je tudi za delo v tujini. Nekateri iščejo delovne priložnosti v sosednji Italiji ali Avstriji, drugi se odpravijo tudi v bolj oddaljene države. Za informacije se lahko obrnejo na Zavod RS za zaposlovanje, ki je vključen v EURES, omrežje javnih služb za zaposlovanje in njihovih nacionalnih partnerjev iz držav članic Evropske unije. Vsem zainteresiranim za delo v tujini nudi svetovanje in posredovanje zaposlitev na evropskem trgu dela ter informacije o življenju in delu v državah članicah EU pa tudi v Švici, Norveški, Islandiji in Liechtensteinu. Podatke o prostih delovnih mestih jim posredujejo evropski zavodi za zaposlovanje ali neposredno delodajalci oziroma agencije za delo.

V naši regiji je za informacije o delu v Evropi pristojna **specializirana svetovalka Mirela Pekica v Območni službi Koper**. Pojasnila

je, da se iskalci zaposlitve z območja obalne in notranjsko-kraške regije najbolj zanimajo za delo v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Veliki Britaniji. Želijo predvsem informacije o prostih delovnih mestih, postopkih zaposlitve, zdravstvenem zavarovanju, začasnem bivališču v

Na Zavodu se še posebej posvečajo mladim do 29. leta (njihov delež med brezposelnimi iz postojnske občine je 22,3 odstotkov), iskalcem prve zaposlitve, dolgotrajno brezposelnim in starejšim od 50 let.

tujini ... Vsak mesec išče informacije pri njej okrog 100 ljudi, mladih, a tudi starejših od 50 let. »Letos so se za delo v tujini najbolj zanimale osebe s srednješolsko izobrazbo, zlasti ekonomski tehniki in gimnazijski maturanti, takoj za njimi so osebe z nedokončano poklicno ali srednješolsko izobrazbo, torej le z osnovno šolo, sledijo jim diplomirani ekonomisti in profesorji, tem pa gostinjsko-turistični tehniki in prodajalci. Ocenjujem, da je polovica mlajša od 35 let, med njimi pa so tudi osebe z različnimi smeri terciarne izobrazbe, kot so: dipl. inž. ladijskega strojništva, dipl. organizator turizma, mag. arheologije, dipl.inž. gradbeništva, arhitekt, inženir strojništva, inženir kmetijstva, fizioterapevt, dietetik, dipl. med. sestra ...« pojasnjuje Mirela Pekica.

Toda tudi v primeru iskanja zaposlitve v tujini prihaja do razkoraka med povpraševanjem in ponudbo, saj delodajalci iz tujine povprašujejo predvsem po oblikovalcih kovin (upravljavcih

Milenka Simšič, vodja Urada za delo Postojna, Ilirska Bistrica, Sežana.

računalniško vodenih orodjarskih strojev, varilnic, ključavničarjih, elektromehaničnih, elektrotehničnih, strojnih inženirjih - projektantih, računalniških strokovnjakov, medicinskih poklicih, kvalificiranih delavcih v gradbeništvu. »Naši mladi, ki odhajajo na delo v tujino (ocenjujem, da jih je z našega območja nekaj na mesec), žal zasedajo na začetku pretežno delovna mesta nižje zahtevnosti na področju gostinstva, turizma, proizvodnje. Nekateri se zaposlujejo tudi v mednarodnih klicnih centrih. Le redki se uspejo zaposliti na svojem poklicnem področju ... Veliko mladih gre na delo v

tujino mimo Zavoda, s pomočjo agencij, znancev, sorodnikov, za katere ne vemo, koliko jih je in na katera delovna mesta se zaposlujejo... Evidence o zaposlenih Slovencih v tujini nimamo, saj vsaka država sama spremlja zaposlovanje tujcev. Po podatkih, ki nam jih je posre-

dovala avtonomna dežela Furlanija in Julijska Krajina, je bilo oktobra lani v tej pokrajini zaposlenih 7800 Slovencev. V Avstriji naj bi bilo po podatkih kolegov iz avstrijskega Zavoda za zaposlovanje letos februarja zaposlenih približno 15.000 Slovencev,« navaja svetovalka.

Erasmus za mlade podjetnike

Mladim omogoča pridobivanje izkušenj v tujini tudi program Erasmus za mlade podjetnike: največ šest mesecev lahko delajo v podjetju izkušenegega podjetnika v kateri od držav Evropske unije. Program tako omogoča izmenjavo izkušenj med novimi in izkušenimi podjetniki, olajša dostop do novih trgov in iskanje možnih poslovnih partnerjev, izboljšuje povezovanje poslovnih MSP. »Mladi podjetnik, ki se odloči za izmenjavo, prejme finančno pomoč za kritje nastanitvenih stroškov in stroškov potovanja. V programu lahko sodelujejo novi podjetniki, podjetniki, ki resno načrtujejo ustanovitve lastnega podjetja ali so lastno podjetje že ustanovili v zadnjih treh letih. Izkušeni podjetniki pa morajo biti lastniki ali upravljalci malega ali srednje velikega podjetja v eni od članic EU,« pojasnjuje **Martina Erjavec z Regijske razvojne agencije Zeleni kras**. Kontaktna točka za vključitev v program mladih iz Primorsko-notranjske regije je v Regionalnem razvojnem centru Koper (tel. št. 05 66 37 586, e-naslov: tina.primozic@rrc-kp.si).

Pomembni sta odprtost in aktivnost

»Ob izgubi zaposlitve je ljudem pomembno, da jim konkretno pomagamo pri izpolnjevanju vloge, da se jim svetovalka posveti in jim pojasni, kaj jih čaka. Nekateri pridejo na Zavod po dolgotrajni agoniji v podjetju in so psihično povsem izčrpani. Dobro je, če se lahko odprejo svetovalki in se pogovorijo,« pojasnjuje vodja Urada za delo Postojna, Ilirska Bistrica, Sežana Milenka Simšič. Nato doda, da je pri iskanju zaposlitve vendarle pomembna tudi osebna angažiranost vsakega posameznika. »Laško se komu zdi urediti vse, na katerem od dogodkov, ki jih organiziramo, na primer na mini zaposlitvenem sejmu, nebodigatreba. Vendar tudi če ni konkretnega rezultata, nastajajo pomembne socialne vezi in morda se v prihodnje odpre nova priložnost.« Pojasni, da so ljudje, ki se res trudijo in so aktivni, večkrat tudi razočarani, ker njihov trud ne obrodi sadov. Kriza običajno nastopi po nekaj mesecih iskanja in pisanja prošenj. Na Zavodu si prizadevajo, da brezposelni pridobijo večšine iskanja zaposlitve, zato organizirajo usposabljanja in delavnice.

Pomembno je, da dobijo tudi upanje in samozavest, ki jo mnogi izgubijo že na poti do Zavoda.

Besedilo: Ester Fidel; fotografiji: Tomaž Penko.